

ACTIVITEITENVERSLAG 2021
VAN DE RAAD VOOR DE INTELLECTUELE EIGENDOM¹

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING

I. VOORSTELLING VAN DE RAAD VOOR DE INTELLECTUELE EIGENDOM

I. 1. MISSIE

I. 2. STRUCTUUR EN SAMENSTELLING

II. ACTIVITEITEN IN 2021

II. 1. ACTIVITEITEN VAN DE RAAD VOOR DE INTELLECTUELE EIGENDOM

II. 2. ACTIVITEITEN VAN DE SECTIE "INDUSTRIËLE EIGENDOM"

II.2.1. MERKENRECHT

II.2.2. Octrooirecht

II.2.3. Varia

II. 3. ACTIVITEITEN VAN DE SECTIE "AUTEURSRECHTEN EN NABURIGE RECHTEN"

* * *

¹ Koninklijk besluit van 5 juli 2004 houdende oprichting van een Raad voor de Intellectuele Eigendom, B.S. 17 augustus 2004, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 19 april 2014, B.S. 14 mei 2014, en van 16 december 2018, B.S. 17 januari 2019. Een kopie van dit besluit is als bijlage bijgevoegd.

INLEIDING

De bedoeling van dit rapport is verslag uit te brengen over de werkzaamheden van de Raad voor de Intellectuele Eigendom (hierna genoemd de Raad) in 2021. Het gaat om het twaalfde activiteitenverslag.

In het eerste deel van dit verslag wordt de Raad in het algemeen voorgesteld. In het tweede deel wordt een overzicht gegeven van de activiteiten van de Raad en van zijn twee secties "Industriële Eigendom" en "Auteursrecht en Naburige Rechten" in het jaar 2021.

I. VOORSTELLING VAN DE RAAD VOOR DE INTELLECTUELE EIGENDOM

I.1. MISSIE

De Raad voor de Intellectuele Eigendom is een adviesorgaan van de betrokken milieus, opgericht door de federale regering door een koninklijk besluit van 5 juli 2004.²

Zijn hoofdpdracht bestaat erin om adviezen uit te brengen aan de minister die de intellectuele eigendom tot zijn bevoegdheid heeft, over alle aangelegenheden die verband houden met de intellectuele eigendom³. Het is immers wenselijk dat de overheid die in deze aangelegenheid beslissingen neemt, rekening houdt met de adviezen van de academische milieus en van de betrokken sectoren. De intellectuele eigendom kende de afgelopen vijftien jaar een spectaculaire ontwikkeling, die grotendeels toe te schrijven is aan technologische evolutie en aan de economische, sociale, wetenschappelijke en culturele veranderingen die hieruit volgen. Anderzijds is er een nauwe interactie tussen verschillende belangrijke domeinen van de intellectuele eigendom en andere rechtstakken zoals het burgerlijk recht, het strafrecht, het vennootschapsrecht, het mededingingsrecht, het internationaal recht en de wetgeving inzake volksgezondheid.

I.2. STRUCTUUR EN SAMENSTELLING

De Raad is samengesteld uit twee secties: de Sectie "Industriële Eigendom" en de Sectie "Auteursrecht en Naburige rechten" die respectievelijk belast zijn met vraagstukken inzake industriële eigendom en vraagstukken inzake auteursrecht en naburige rechten⁴. De Raad komt bijeen in een plenaire vergadering om de vraagstukken gemeenschappelijk aan het geheel van de intellectuele eigendom te

² Koninklijk besluit van 5 juli 2004 houdende oprichting van een Raad voor de Intellectuele Eigendom, B.S. 17 augustus 2004. Dit besluit is op 1 januari 2006 in werking getreden. Het werd laatst gewijzigd door het koninklijk besluit van 16 december 2018.

³ In artikel 2 van het voornoemde koninklijk besluit van 5 juli 2004 wordt bepaald: "Onverminderd de bevoegdheden van andere instanties inzake intellectuele eigendom, legt de Raad aan de minister, die de intellectuele eigendom tot zijn bevoegdheid heeft, hierna de minister genoemd, op eigen initiatief na overleg met de Dienst voor de Intellectuele Eigendom of op verzoek van de minister, adviezen voor, over problemen die verband houden met de intellectuele eigendom".

⁴ Zie artikel 3, § 1, van het voornoemde koninklijk besluit van 5 juli 2004, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 19 april 2014 en van 16 december 2018.

behandelen⁵. Deze structuur op twee niveaus beoogt rekening te houden met de kenmerken die eigen zijn aan de twee hoofdtakken van de intellectuele eigendom. Ze maakt het immers mogelijk dat vraagstukken die horizontaal betrekking hebben op het geheel van de intellectuele eigendom, zoals de middelen om de intellectuele eigendomsrechten te doen naleven, worden gecoördineerd binnen één enkel orgaan, en dat de vraagstukken die eigen zijn aan elke tak van de intellectuele eigendom worden voorgelegd aan de secties die specifiek hieraan zijn gewijd.

De samenstelling van de beide secties van de Raad is gemengd, in die zin dat elke sectie zowel personen omvat die erkend zijn om hun deskundigheid inzake intellectuele eigendom als personen die de betrokken sectoren vertegenwoordigen: de ondernemingen, de rechthebbenden, de gemachtigden, de consumenten, en sinds maart 2015, de gefedereerde entiteiten⁶. Deze samenstelling wil zowel mensen uit de academische en gerechtelijke wereld als vertegenwoordigers van de belangrijkste betrokken milieus bij de uitwerking van adviezen betrekken. Binnen de sectie “Auteursrecht en Naburige rechten” heeft deze samenstelling zich geformaliseerd door middel van de oprichting van twee subsecties: de subsectie “Deskundigen” en de subsectie “Belanghebbenden”. Dit laat toe om, afhankelijk van het te behandelen onderwerp, vergaderingen te organiseren in aanwezigheid van de leden van een bepaalde subsectie, dan wel in aanwezigheid van de voltallige sectie “Auteursrecht en naburige rechten”.

De leden van de Raad worden benoemd door de Minister van Economie voor een hernieuwbare termijn van vier jaar. Elke sectie wordt voorgezeten door een lid van de sectie, aangeduid door de Minister van Economie voor een hernieuwbare termijn van vier jaar. De secties duiden elk in hun midden twee ondervoorzitters aan. De Raad wordt beurtelings gedurende één jaar voorgezeten door de voorzitter van één van de secties, beginnend met de oudste voorzitter⁷. De huidige samenstelling van de Raad wordt bepaald door het ministerieel besluit van 18 december 2018⁸.

Het secretariaat van de Raad en van de secties wordt waargenomen door de Dienst voor de Intellectuele Eigendom⁹.

De voorzitters van de Raad en van de secties kunnen, in samenspraak met de DIE, het onderzoek van sommige vraagstukken die tot hun respectieve bevoegdheden behoren, toevertrouwen aan een ad hoc werkgroep, samengesteld uit leden van de Raad of van een sectie die zij aanduiden en uit externe personen van wie de medewerking aan de werkzaamheden nuttig wordt geacht. De raadpleging van de Raad of van de secties kan schriftelijk gebeuren indien de betrokken voorzitter dat gewettigd acht.

* * *

⁵ Zie artikel 5, tweede lid, van het voornoemde koninklijk besluit van 5 juli 2004, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 19 april 2014 en van 16 december 2018.

⁶ Zie artikel 3 van het voornoemde koninklijk besluit van 5 juli 2004, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 19 april 2014 en van 16 december 2018.

⁷ Zie artikelen 3 en 4 van het voornoemde koninklijk besluit van 5 juli 2004, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 19 april 2014 en van 16 december 2018.

⁸ Ministerieel besluit van 18 december 2018 houdende benoeming van de leden en de voorzitter van elke afdeling van de Raad voor de Intellectuele Eigendom, B.S. 22 januari 2019.

⁹ Zie art. 8 van het voornoemde koninklijk besluit van 5 juli 2004, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 19 april 2014 en van 16 december 2018.

II. ACTIVITEITEN VAN DE RAAD EN DE SECTIES IN 2021

Het doel van dit onderdeel is op synthetische wijze een overzicht te geven van de werkzaamheden van de Raad en van de twee secties in de loop van het referentiejaar 2021. Telkens zullen het aantal en de data van de vergaderingen, alsook de onderzochte kwesties summier worden aangegeven. Dit houdt in dat er uitgebreid zal worden verwezen naar de verslagen van de vergaderingen van de Raad en van de twee secties. Indien een ad hoc-groep werd opgericht, zal op dezelfde manier worden te werk gegaan. Het gaat dus niet om een exhaustieve weergave van alle besprekingen die binnen de Raad en zijn secties zijn gevoerd.

II.1. ACTIVITEITEN VAN DE RAAD VOOR DE INTELLECTUELE EIGENDOM

De Raad heeft in de besproken periode een plenaire vergadering bijeengeroepen op 12 oktober 2021. Op de agenda stonden de volgende punten:

- 1) Goedkeuring van het PV van de plenaire vergadering van 30 september 2020 - ter beslissing;
- 2) Goedkeuring van het activiteitenverslag van de Raad voor de Intellectuele Eigendom voor 2020 - ter beslissing;
- 3) Juridische studie over methodes van alternatieve geschillenbeslechting op het vlak van intellectuele eigendom: Voorstelling door het kantoor Petillion - ter informatie;
- 4) *Belgium's innovative capacity seen through the lens of patent data*: Voorstelling door de Nationale Bank van België - ter informatie;
- 5) Werkzaamheden van de ad-hoc groep "Evaluatie van de centralisatie van geschillen » - ter informatie;
- 6) Programma's van beide secties van de Raad voor de Intellectuele Eigendom voor 2022 - ter informatie;
- 7) Recente ontwikkelingen op het vlak van het auteursrecht en de industriële eigendom - ter informatie;
- 8) AOB.

In 2021 werden eveneens volgende punten door de Raad in haar plenaire samenstelling behandeld:

Juridische studie over methodes van alternatieve geschillenbeslechting op het vlak van de intellectuele eigendom

In opdracht van de FOD Economie werd een praktische gids ontwikkeld voor alternatieve geschillenbeslechting in intellectuele eigendoms kwesties. Handhaving van intellectuele eigendomsrechten is immers zeer belangrijk, maar gerechtelijke procedures kunnen duur zijn en lang aanslepen. De keuze voor alternatieve geschillenbeslechting (AGB) kan in dat geval verschillende voordelen bieden voor de partijen. De praktische gids is een tool waarmee IE gebruikers die AGB willen gebruiken, kunnen bepalen of het mogelijk is om een beroep te doen op AGB, wat de beste methode is, welke stappen ze moeten zetten, enz. De gids werd tijdens de plenaire vergadering voorgesteld door het advocatenkantoor Petillion, dat hem opstelde. De leden van de Raad hadden de mogelijkheid om vragen te stellen.

Werkzaamheden van de ad-hoc groep "Evaluatie van de centralisatie van geschillen"

Met het oog op het creëren van een "IE ecosysteem" in België, wenst de Dienst het huidige geschillenbeslechtingsstelsel inzake intellectuele eigendom, en meer bepaald de huidige centralisatie van geschillen te evalueren. De Dienst onderzoekt meer bepaald in welke mate en op welke manier de centralisatie van geschillen betreffende de intellectuele eigendom nog verbeterd en eventueel versterkt kan worden. Hiervoor werd in 2020 een ad hoc werkgroep opgericht die zich over deze kwestie buigt.

Deze ad hoc werkgroep kwam in 2021 driemaal samen: op 18 februari 2021, op 23 april 2021 en op 7 juli 2021. De werkgroep legde zich in eerste instantie toe op het verzamelen van statistische gegevens over het aantal IE zaken die aanhangig zijn bij de bevoegde rechtscolleges, en van ervaringen rond de werking van het huidige stelsel. In een tweede fase werd dan overgegaan tot de evaluatie van het huidige stelsel, op basis van de verzamelde gegevens.

II.2. ACTIVITEITEN VAN DE SECTIE "INDUSTRIËLE EIGENDOM"

II.2.1. Merkenrecht

In 2021 werden geen onderwerpen met betrekking tot het merkenrecht behandeld.

II.2.2. Octrooirecht

Uitvoering van de wet van 8 juli 2018

De Raad nam kennis van een stand van zaken gegeven door de Dienst met betrekking tot de uitvoering van de wet van 8 juli 2018 houdende bepalingen ter bescherming van de titel van octrooigemachtigde. Deze toelichting kan als volgt worden samengevat:

- De wet van 8 juli 2018 voorziet een hervorming van het beroep van octrooigemachtigde, met inbegrip van de oprichting van een Instituut voor Octrooigemachtigden. De wet treedt gefaseerd in werking. Een eerste fase startte op 1 december 2020, die onder meer tot de oprichting van het Instituut overgaat. Op 30 september 2021 hield dit Instituut zijn eerste algemene vergadering waar de verkiezingen van de diverse organen werden gehouden en waar een aantal beslissingen werden genomen inzake de aanduiding van een bedrijfsrevisor, het bedrag van de jaarbijdrage van de leden, en een aantal reglementen (huishoudelijk reglement en de gedragsregels). Een reglement betreffende de permanente vorming kon niet worden aangenomen op de eerste algemene vergadering. Dit gebeurde op de buitengewone algemene vergadering van 17 december 2021.
- Een tweede fase die betrekking heeft op de hervormde toegang tot het beroep voor vrije dienstverrichters en op een aantal verplichtingen en rechten van octrooigemachtigden (verzekeringplicht, bescherming van de beroepstitel, beroepsgeheim en spreekrecht voor de hoven en rechtbanken) treedt later in werking, eens het Instituut voldoende operationeel is.

Onderzoeksexceptie

Op 25 mei 2020 bezorgden een aantal Vlaamse universiteiten aan de Voorzitter van de Raad en aan de Directeur van de Dienst een vraag tot verduidelijking met betrekking tot een aantal wettelijke bepalingen van de wet van 19 december 2017 'houdende wijziging van diverse bepalingen betreffende de uitvindingsoctrooien in verband met de implementering van het eenheidsoctrooi en het eengemaakt octrooigerecht', voor wat betreft de reikwijdte van de beperkingen op de rechten van de octrooihouder in artikel XI.34 van het Wetboek van economisch recht. De vraag tot verduidelijking betreft in het bijzonder de interpretatie van de onderzoeksvrijstelling en de "Bolar"-vrijstelling, in het licht van de wijzigingen die de wet van 19 december 2017 aanbrengt. Flanders Investment & Trade en het Réseau LiEU sloten zich bij deze vraag aan.

Op haar vergadering van 7 oktober 2021, waartoe ook externe deelnemers VLIR, Réseau LiEU, IMEC, VIB, BioWin en Meester Cappuyns waren uitgenodigd, besprak de Raad de kwestie ten gronde. Na een uiteenzetting van Meester Cappuyns, gaf de Dienst een aantal elementen weer die de wetgever bij de aanneming van de wet van 19 december 2017 betreffende de onderzoeksexceptie had overwogen. Dit werd gevolgd door een open discussie. De Dienst besloot om naar de Raad terug te komen betreffende de eventuele oprichting van een *ad hoc*-werkgroep teneinde het begrip van het onderwerp te vergroten en mogelijke pistes te onderzoeken.

II.3. ACTIVITEITEN VAN DE SECTIE "AUTEURSRECHTEN EN NABURIGE RECHTEN"

Op initiatief van de interkabinettenwerkgroep inzake de omzetting van richtlijn 2019/790 werd een schriftelijke consultatie van de Raad voor de Intellectuele Eigendom, sectie "Auteursrecht en Naburige rechten" georganiseerd. Deze consultatie kaderde in een ruimere consultatie van alle betrokken stakeholders in de sector en was dus niet beperkt tot de leden van de sectie Auteursrecht en Naburige rechten alleen.

De Voorzitster van de Sectie "Auteursrecht en
Naburige rechten"

De Voorzitter van de Sectie "Industriële eigendom"

Marie-Christine Janssens

Fernand de Visscher